

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Tuin van de Villa Delhaye

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Tuin van de Villa Delhaye

Titel:	Tuin van de Villa Delhaye
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Kraainem
Deelgemeente:	Kraainem
Bron:	Schepping: 2013-06-13 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134122
Coördinaten:	Breedte: 4.48987258755 Lengte: 50.8220276879

Primaire tekst

Tuin rond een villa gebouwd in 1890, aanvankelijk 27,5 are, enkele jaren later verruimd tot 59 are en recentelijk gereduceerd tot 52 are; enkele merkwaardige oude bomen, onder meer een oosterse plataan.

Tijdens de tweede helft van de 19de eeuw werd de noordelijke, naar Brussel toegekeerde rand van het Zoniënwoud in toenemende mate aantrekkelijk als residentieel gebied voor de Brusselse bourgeoisie. De toen nog grotendeels beboste zuidpunt van Kraainem kan beschouwd worden als de meest noordelijke uitloper van het Zoniënwoud, maar maakte geen deel uit van het staatsbos en kon dus probleemloos worden verkaveld. De villa die Henri Delhaye uit Brussel, 'ondernemer' volgens de kadastrale legger, rond 1890 langs de steenweg Tervuren-Brussel bouwde, is de oudste in dit gebied. Dankzij de aanleg van de Tervurenlaan en een tramlijn naar Brussel, werd dit gebied rond 1900 nog aantrekkelijker en zouden vele andere villa's en landhuizen volgen, waaronder het nabijgelegen 'Les Bouleaux'.

De tuin die Delahayes villa omringt, oorspronkelijk een lang en smal perceel van 27,5 are, werd enkele jaren later verruimd tot een 'lusthof' van 59 are en in een recent verleden gereduceerd tot 52 are omdat het achterste gedeelte als afzonderlijke woonkavel kon worden verkocht. De voor het huidige uitzicht bepalende verbouwingen werden uitgevoerd in de jaren 1930. De heterogeniteit wordt verdoezeld door witgeschilderd pleisterwerk, maar het overkragende zadeldak van het oude gedeelte en vooral de vierkante toren met een steil, met siersmeedwerk bekroond schilddak, verraden de 19de-eeuwse landelijke villa, waarin zelfs nog een beetje invloed van architect Jean-Pierre Cluysenaar (1811-1880) doorschemert. Zijn boek *Maisons de campagne*,... vond veel weerklank bij de landelijke architectuur van de tweede helft van de 19de eeuw.

Het paviljoentje tegen de omheiningsmuur aan de westrand van de tuin achter de villa is vermeldenswaardig: zeshoekig, gestructureerd door ruwe boomstammen, met een afgeknot, eveneens zeshoekig piramidedak met daarop een lantaarn met een eigen zeshoekig piramidedakje. Deze specifieke dakvorm gaat terug op het pittoreske, exotische parkmeubilair dat sinds 1757 (het jaar waarin de publicatie *Designs of Chinese buildings* door William Chambers verscheen) in allerlei modelboeken en publicaties werd aangeprezen en onder meer tot de bouw van talrijke 'pagodes' leidde. Wanneer het werd opgetrokken – vermoedelijk bij de uitbreiding van 1895 – valt aan de hand van het kadaster niet uit te maken.

De tuin moet oorspronkelijk landschappelijk geweest zijn. De terrasvormige structuren links van de villa werden vermoedelijk aangebracht in de jaren 1930. De treurbeuk (*Fagus sylvatica* 'Pendula'), reuzenzilverspar (*Abies grandis*) en een plataan (*Platanus orientalis*) behoren ongetwijfeld tot de oorspronkelijke beplanting.

Merkwaardige bomen (opname 17 september 1998)

Het cijfer in vet geeft de stamomtrek in centimeters weer. De omtrek wordt standaard gemeten op 150cm hoogte.

- 1. treurbeuk (*Fagus sylvatica* 'Pendula') **395**(130)
- 2. oosterse plataan (*Platanus orientalis*) **323**
- 3. reuzenzilverspar (*Abies grandis*) **226**

Auteur: Deneef, Roger

Datum: 2009

Titel Text: Tuin rond villa Delhay

Grafische documenten

Paviljoen achter villa Delhay, vermoedelijk rond 1895 gebouwd (Deneef, Roger, 17-02-2009, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger 212 Kraainem, art. 772.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschetsen 1891 nr. 13 (bouw villa), 1896 nr. 5 (verruiming tuin), 1931 nr. 74 en 1935 nr. 29.

CLUYSENAAR, J.-P., *Maisons de campagne, châteaux, fermes, maisons de jardinier, garde-chasse et d'ouvriers, etc.*, Brussel, uitgeverij B. Van der Kolk, 1859.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/126100>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/208792>

Beknopte karakterisering

Datering: interbellum, vierde kwart 19de eeuw

Typologie: omheiningsmuren, tuin- en parkbeplantingen, tuinpaviljoenen, villa's (archeologisch erfgoed), villatuinen